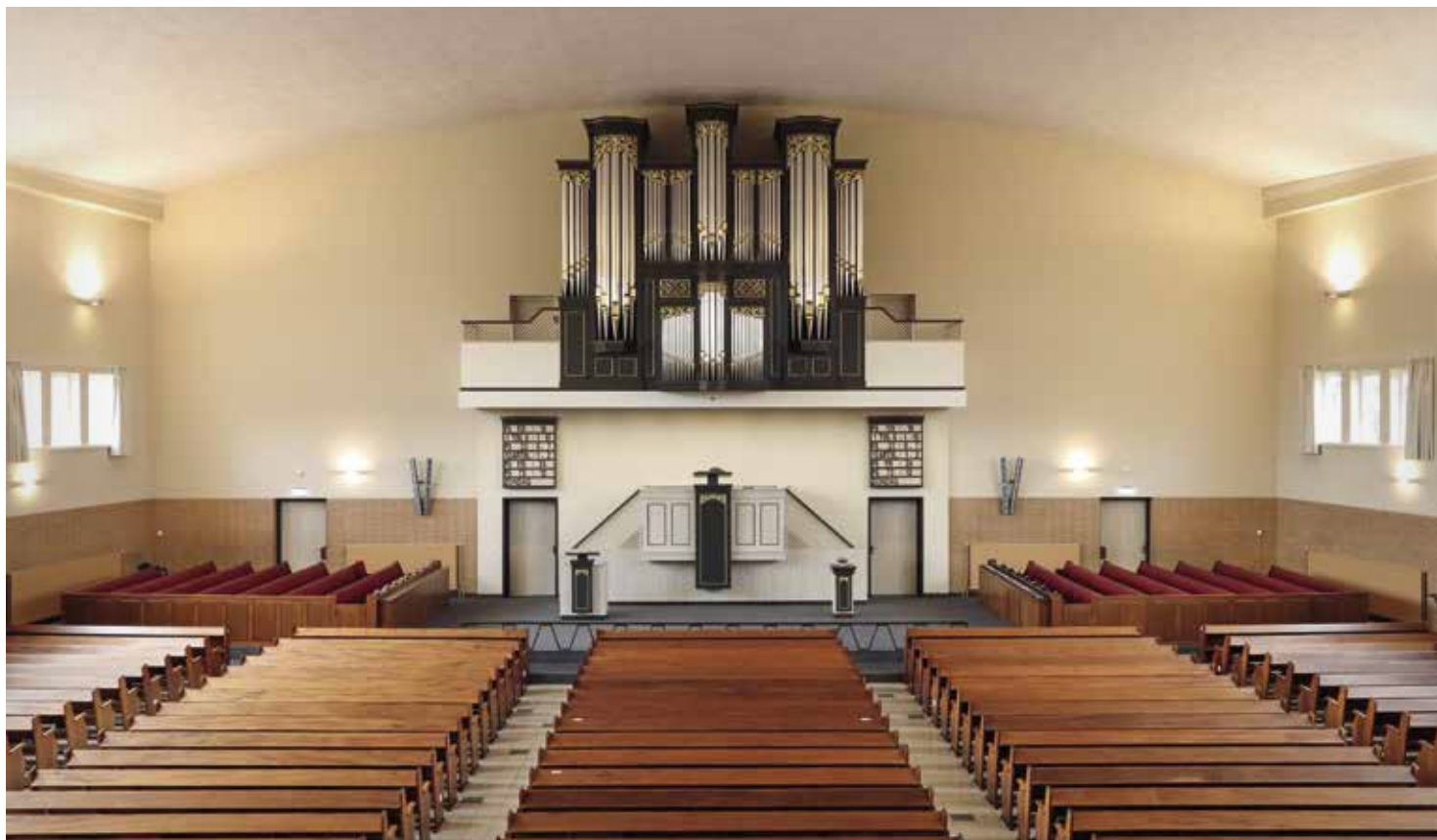

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de SAAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Barneveld-Centrum

08/11/2018
jaargang 97

nr **06**

Op woensdag 11 november 1937 herdenkt ds. J. Fraanje te Barneveld zijn 25-jarig ambtsjubileum. Naar aanleiding van 2 Korinthe 2 vers 14 spreekt hij daarbij over: 'Een Godeverheerlijkende dankzegging'. Tijdens deze dienst merkt hij onder meer op: 'O, Barneveld, wie ben ik: voor mijn vrouw en kinderen, voor de gemeente en voor de kerkenraad? Wie heeft het zo verzondigd als ik,

dat gij mij hebt kunnen en willen dragen? Barneveld, kerkenraad, leraars, nademaal God mij zo onmiddellijk riep tot het leraarsambt, heb ik mij wel eens tegen de middelen gesteld, maar de Heere heeft het mij vergeven. Hier sta ik broeders, mijn medebroeders, hier sta ik. Alles is verzondigd, maar God heeft mij gewassen en geheiligd en gereinigd in het eeuwig bloed en de gerechtigheid.'

Het teken van de bloeiende staf van Aäron

De bloeiende staf van Aäron is een stuk geschiedenis van het volk Israël, waarin de Heere de bediening van Aäron als hogepriester onder Israël bevestigde. Het is ook een ernstig vermanende geschiedenis die blijft door alle eeuwen heen. Maar ook is het een troostvolle geschiedenis voor de kerk des Heeren, die wijst op Gods trouw en vergevende genade.

En de staf van Aäron die gebloeid had.

Hebreeën 9:4c

Het teken van de bloeiende staf van Aäron is allereerst het teken van het bestreden priesterschap. Aäron was van God geroepen en aangesteld als hogepriester van het volk Israël. Maar zijn hogepriesterschap werd door Israël aangevochten en bestreden onder leiding van Korach, Dathan en Abiram. Dit gebeurde onder het mom van eigenwillige vroomheid, met het Woord van God in de mond, dat zij echter misbruikten om zichzelf te handhaven. Zij beriepen er zich op dat de Heere bij de berg Horeb gezegd had dat de gehele vergadering van Israël heilig was en de Heere in hun midden was.

Korach en de zijnen meenden geen hogepriesterschap van Aäron nodig te hebben. Zo kwam openbaar de trotsheid, de vijandschap en de hardnekkigheid om kwaad te doen, de hoogmoed van hun hart, de weerspanning tegen God en Zijn regering.

Opstand tegen de Heere

Zo strijdt ieder mens van nature tegen God en Zijn heerschappij. Hij wil niet gaan in de weg die door God is aangewezen. Hij leeft in opstand tegen de Heere. Zo is ieder mens ook een vijand van zichzelf, want hij wil liever sterven in zijn strijd tegen God dan behouden worden uit genade. Het is de vrucht die ieder mens in zijn geboorte meebrengt als een verloren Adamskind.

ds. K. de Gier
(1915 – 1999)

Gods Geest is nodig om dit geestelijk te leren inzien en te leren verstaan dat zonder ontvangen genade geen zalig worden mogelijk is. Maar Israël kon alleen een heilig en afgezonderd volk zijn onder het priesterschap van Aäron en zijn zonen. De Heere had de revolutie van Korach en zijn aanhang gestraft met de dood door het vuur en met een plaag onder het volk die 14.700 mensen had gedood. Dit wijst er ons op dat zonder de bediening van de grote Hogepriester Christus geen leven meer mogelijk is, maar wel een eeuwig dood. Zonder genade die leert bukken en buigen voor God, zonder de genade die de mens leert kennen als een vijand van God, is er geen behoudenis meer mogelijk.

De amandelbloesem was onder Israël het symbool van het levenverwekkende, omdat de amandelboom in Israël het eerst bloeide. Zo is Christus de grote Hogepriester, de alleen levenverwekkende Levensboom, in Wie wedergeboorte en genade is te vinden.

Verkoren priesterschap

Toch is het teken van de bloeiende staf van Aäron ook een teken van het verkoren priesterschap naar het welbehagen van God. De Heere gedacht in Zijn verbondstrouw en liefde toch aan Israël. Hij stelde het teken van de bloeiende staf van Aäron onder Israël om te komen tot een heilzame erkenning van de bediening der verzoening onder de hogepriester Aäron. Wanneer Mozes van alle stammen een amandelstok in de tabernakel heeft gelegd, dan is het alleen de staf van Aäron die bloesem en vruchten bevat. Het wonder Gods wijst naar het soeverein

In dit nummer

4 Commentaar:
Pro of anti abortus

8 De emerituskas,
een ereplicht [1]

20 Doemwaardig
voor God

- 2 Het teken van de bloeiende staf van Aäron
- 3 De vijfde bede in het Gebed des Heeren [44]
- 5 Een banier tegen de revolutie
- 6 Het Hooglied als inspiratiebron [5]
- 7 Dichterbij Dordt
- 9 Zijn onze kinderen veilig?
- 10 Boekennieuws
- 11 Jeugdtribune
- 12 Kerknieuws
- 13 Berichten
- 14 Kerkdiensten

De vijfde bede in het Gebed des Heeren [44]

'En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.'

Thomas Watson

welbehagen van de verheffing van Aäron en zijn zonen. Zo wijst deze bloeiende amandelstaf ook op het welbehagen Gods, dat Christus van eeuwigheid is verkoren om de ware, grote Hogepriester van de verzoening te zijn. Van de Vader gezonden in de wereld, in de gestalte van een mens zonder gedaante en heerlijkheid (Jes. 53), en dat om voor verloren en voor verdorven mensen een verzoening voor God te zijn. Tussen de dode stokken lag de bloeiende staf van Aäron met amandelbloesem en amandelvruchten. De amandelbloesem was onder Israël het symbool van het levenverwekkende, omdat de amandelboom in Israël het eerst bloeide. Zo is Christus de grote Hogepriester, de alleen levenverwekkende Levensboom, in Wie wedergeboorte en genade is te vinden. Zijn verworven genade door Zijn lijden en sterven is alleen de bron waaruit waar nieuw geestelijk leven voortkomt.

Bloeiend priesterschap

Daarom kreeg Mozes de opdracht om deze staf van Aäron in de tabernakel te leggen, als teken voor Israël van het eeuwig bloeiende priesterschap van Christus. En zoals deze staf van Aäron voor de Joden een blijvend teken was van Gods trouw en liefde, zo laat de Heere ook onder ons zijn tekenen en middelen van genade voortgaan, namelijk de bediening van Zijn Woord en de twee sacramenten. De Jood onder Israël kon alleen met de stok van Aäron niet zalig worden, hij moest genadeogen hebben en waar geloof oefenen om door het uiterlijke teken heen te zien op Christus, Die beloofd was. Zo ook wij. Wij hebben geestelijke ogen van genade en hemels licht nodig om deze ogen te kunnen gebruiken. Maar Christus leeft. Laten we daarom ons hart op de dingen van Gods Koninkrijk zetten. De wereld gaat voorbij met al haar begeerlijkheid. Maar wie de Heere vreest in waarheid, die heeft het goede deel verkregen.

(Eerder gepubliceerd in De Saambinder van 23 oktober 1997)

D. Het laatste deel van deze bede is de voorwaarde: 'Gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.'

Het woord 'gelijk' heeft niet de betekenis van gelijkheid, maar van: vergelijking. Niet dat wij even gelijk de Heere vergeven, maar wij doen het na. De grote plicht om anderen te vergeven is tegendraads, het is tegen vlees en bloed. De mensen vergeten gunstbewijzen, maar blijven denken aan beledigingen. Maar de plicht om te vergeven is noodzakelijk. Wij zijn niet gehouden een vijand te vertrouwen, maar wel om hem te vergeven. Wij zijn van nature zo geneigd om ons te wreken, maar wij vernemen uit Gods Woord betere dingen. 'En wanneer gij staat om te bidden, vergeeft' (Markus 11:25). 'Zo iemand tegen iemand enige klacht heeft, gelijkerwijs als Christus u vergeven heeft, doet ook gij alzo' (Kol. 3:13)

Hoe kunnen wij anderen vergeven, terwijl de Heere alléén de zonde kan vergeven?

Elke overtreding van de tweede tafel behelst twee zaken: een zonde tegen de Heere en een overtreding tegen de naaste. Voor zover het een zonde tegen God is, kan Hij die alleen vergeven. Maar voor zover het een overtreding is tegen de naaste, kunnen wij die vergeven.

Wanneer vergeven wij anderen?

Als wij strijden tegen elke gedachte om wraak te nemen. Als wij onze vijanden geen kwaad willen doen, maar hun het goede toewensen, bedroefd zijn over hun ellende, voor hen bidden, als wij ons met hen trachten te verzoenen en als wij bij alle gelegenheden ons bereid tonen hen te helpen. Dat is de vergeving van het Evangelie.

Maar men heeft mij zeer beledigd en onteerd en als ik dat over mijn kant laat gaan, is dat een smet op mijn goede naam.

1. Als wij een belediging door de vingers zien zonder ons te wreken, is dat geen verdonkering van onze eer. De Schrift zegt van zo iemand: 'Zijn sieraad is de overtreding voorbij te gaan' (Spr. 19:11). Het strekt meer tot eer als men een belediging bedekt dan die te wreken. Wraak duidt op zwakheid.
2. Stel dat iemands goede naam aangerand zou worden door hen aan wier oordeel wij geen waarde hechten; bedenk dan hoe dwaas het zou zijn de ander uit te dagen voor een duel.

Maar het onrecht dat hij mij aangedaan heeft, is zo groot.

Maar als gij hem niet vergeeft, is dat groter kwaad. Door u te beledigen heeft hij tegen een mens gezondigd, maar als u hem niet vergeeft, zondigt u tegen God.

Maar als ik één belediging vergeef, zal ik aanleiding geven dat men het meer doet.

Als gij, hoe meer beledigingen u treffen, des te meer vergeeft, zal het de genade te meer doen uitblinken. Dikwijls vergeven zal te meer toevoegen aan het gewicht der heerlijkheid. Wie niet kan vergeven, diens genade is vals; zijn geloof is verbeelding, zijn godsvrucht is huichelarij.

(wordt vervolgd)

Uit: "Het Gebed des Heeren" van Thomas Watson (uitg. Gebr. Koster, Barneveld, 1999).

Pro of anti abortus

Het leek wel een spreekkoor: Weg met Siriz! Weg met Siriz! Om de beurt kwamen ze naar voren, de Tweede Kamerleden die nu hun kans schoon zagen om een einde te maken aan de subsidie voor Siriz.

P. Schalk,
Veenendaal

Het begon onlangs, toen er een politieke rel ontstond over een chat-gesprek. Dat is een gesprek via de computer. Bij een bedrijf of bij een organisatie zitten mensen achter de computer, die direct reageren op vragen die gesteld worden. Dat is natuurlijk een ideale methode voor iemand die op zoek is naar informatie, maar zichzelf niet zomaar bekend wil maken. Zeker in geval van ongewenste zwangerschap is het goed te begrijpen dat men eerst anoniem informatie wil hebben. Dan is een chat-gesprek laagdrempelig en toegankelijk.

Doen alsof

Welnu, ook de bekende organisatie Siriz, die hulp biedt bij ongewenste zwangerschap, gebruikt chat-gesprekken om in contact te komen met (jonge) vrouwen die zwanger zijn en daar vragen over hebben. Dat gaat snel en gemakkelijk, maar het moet ook wel zorgvuldig gebeuren. In een snel chat-gesprek kan iets anders opgevat worden dan bedoeld was. Maar het

is ook mogelijk om de organisatie bij de neus te nemen, bijvoorbeeld door je voor te doen als een zwangere vrouw die van haar zwangerschap af wil. Dan kan er van alles in een dergelijk gesprek aan de orde komen. En het is maar net de vraag hoe je dat wilt duiden.

Een dergelijk chat-gesprek was aanleiding voor vragen in de Tweede Kamer. Gebleken was dat tijdens een in scène gezet gesprek een suggestieve vraag was gesteld, namelijk of een jonge vrouw die abortus wilde plegen zich realiseerde dat ze over een aantal jaren nog steeds zou moeten leven met de gedachte aan het kind dat in de moederschoot zou worden gedood. Blijkbaar mag een dergelijke werkelijkheid niet worden genoemd. Er ontstond in ieder geval grote verontwaardiging, omdat Siriz een sturende rol zou spelen bij de hulp aan ongewenst zwangeren. En dat klemde te meer omdat de betreffende organisatie vanuit een christelijk perspectief werkt, namelijk in nauwe verbinding

met de Vereniging tot Bescherming van het Ongeboren Kind, de onder ons bekende VBOK.

Criteria voor kwaliteit

Voor de staatssecretaris, die juist onlangs het nieuwe gebouw van Siriz had geopend, was het vast een vreemde gewaarwording. Immers, hij weet dat Siriz op professionele wijze werkt. Daarbij is het geen geheim dat Siriz verwant is aan de VBOK. De VBOK is een organisatie die voluit pro-life is en christelijke uitgangspunten hanteert. Bij Siriz, een uitvoerende organisatie, is het pro-life standpunt ook leidend, maar men geeft aan geen dwang uit te oefenen als vrouwen toch besluiten een abortus te willen uitvoeren. Maar als vrouwen aarzelen, wordt er voluit hulp geboden, juist om de problemen op te lossen.

Gelukkig liet de staatssecretaris al snel weten dat hij er niet aan dacht om de subsidie stop te zetten. Wat hij wel gaat doen, is objectieve criteria opstellen, waaraan elke organisatie moet voldoen. Maar voor sommige Tweede Kamerleden was dat allemaal niet voldoende. Met stevige teksten en zwaar geschut werd geprobeerd de staatssecretaris tijdens de behandeling van de begroting Volksgezondheid, Welzijn en Sport tot andere gedachten te brengen.

Het was mooi om te zien dat Paul Blokhuis, staatssecretaris van ChristenUnie-huize, zich niet van de wijs liet brengen. Hij bleef op het standpunt staan dat hij kwaliteitscriteria gaat opstellen in samenspraak met de diverse organisaties. En daarmee was de kous voorlopig af.

Pro of anti

Althans, niet dan nadat afgedwongen was dat hij op korte termijn duidelijk zou maken welke bestuurlijke, juridische en financiële banden er zijn tussen Siriz en de VBOK. Deze laatste organisatie werd tijdens het debat consequent aangeduid als een anti-abortusclub. Welnu, laat ze deze naam maar met ere dragen. Want waarom zou je wel pro abortus moeten zijn en niet anti abortus?

Het anti-abortusstandpunt heeft immers de beste papieren. Dat komt op voor de rechten van het ongeboren kind, en in het geval van de VBOK sluit dat aan bij de heilzame Bijbelse waarden en normen. Het 'Gij zult niet doden' is geen loze kreet, maar een ernstig gebod waaronder zelfs het prille ongeboren leven bescherming geniet. Daarom niet 'weg met Siriz', maar 'kom op voor het leven'.

Een banier tegen de revolutie

In navolging van de machtsgreep van de communisten in Rusland, in 1917, en van opstanden in Oostenrijk en Duitsland, in 1918, meent de socialistische voorman P.J. Troelstra, dat ook in ons land de tijd rijp is voor een revolutie. Op 11 november 1918 - bijna honderd jaar geleden - houdt hij in het Verkooplokaal in Rotterdam een gloedvol betoog.

J.P. Sinke
Krabbendijke

Troelstra roept de arbeiders op om de macht te grijpen: 'Verzuimt het ogenblik niet, grijpt de macht die u in de schoot wordt geworpen en doet wat gij moet en kunt doen'. Een dag later herhaalt hij zijn oproep in de Tweede Kamer en sluit hij zijn toespraak af met de woorden: 'Ik meen te hebben aangegeven welke motieven en rechtsgronden wij hebben wanneer wij de modern georganiseerde arbeiders oproepen om het werk ener staatkundige revolutie in Nederland te aanvaarden'. Zijn oproep slaat echter niet aan. Steun voor een revolutie is er nauwelijks. Op 13 november moet hij diep door het stof. Troelstra heeft zich vergist in de machtsverhoudingen. Op 18 november vindt er op het Malieveld in Den Haag een grote tegendemonstratie plaats, waarbij duizenden hun steun betuigen aan het Oranjehuis en koningin Wilhelmina, prinses Juliana en koningin-moeder Emma enthousiast toejuichen.

Nationale biddag

Het is opmerkelijk dat 'de vergissing van Troelstra' plaatsvond enkele weken nadat de regering op 18 oktober 1918 een nationale biddag had uitgeschreven voor donderdag 28 november: 'De nood der tijden, die zich ook in ons land zoozeer doet gevoelen, dringt in het bijzonder tot verootmoediging en tot het inroepen van Gods hulp. Daarvan is de regeering ten volle overtuigd'.

Uiteraard gaven de predikanten van de Gereformeerde Gemeenten gehoor aan deze oproep. Ds. G.H. Kersten preekte in Yerseke over Psalm 60:6: 'Maar nu hebt Gij dengenen die U vrezden een banier gegeven, om die op te werpen vanwege de waarheid. Sela'. In deze preek, die kort daarop onder de titel: "Een banier tegen de revolutie" in druk verschijnt, kijkt hij op de woelige novemberdagen terug en merkt hij op: 'Onze bededag is in een dankdag omgezet. God heeft wonderen gedaan. Wij waren aan de rand des afgronds; de helse

macht der revolutie dreigde ons de allergrootste ellende te brengen. Maar de Heere heeft verlossing gegeven. Hij trad voor het wettig gezag henen en behield ons. O, ons ganse volk mocht Zijn daden zien en zingen: God heeft Zijn vijanden verjaagd'. Ds. Kersten neemt in deze preek in niet mis te verstane bewoordingen afstand van de revolutionaire gedachten van de voorman van de socialisten: 'Zo schalde dan ook in ons land de bazuin der revolutie. Troelstra blies haar in de volksvertegenwoordiging en belegde arbeidersvergaderingen. Onverantwoordelijke ophitserij van 't volk, schandelijk misbruik van de vrijheden onzes volks, vreselijke verkrachting van machtspositie en lage handeling, een man van 't parlement onwaardig. 't Zal ons niet uit 't geheugen gaan, dat deze volksmanier nu ten tweede male 't land in gevaar zocht te brengen. Eerst in 1903, met de spoorwegstaking, en nu, opgeblazen door de revolutie in een ander land, een aanslag smedend op het wettig gezag. Troelstra dreef een wig in ons volk; hij spleet het land. O, hij mocht wensen voor zichzelf nimmer één woord gesproken te hebben, de draaier, die voorgaf dat hij zich vergiste. (...)

Als een enig man schier vloog ons volk op om onze Vorstinne; om het wettige gezag tegen de brute aanranding te beschermen, te verdedigen, desnoods met geweld. Leger en burgerwacht stonden van top tot teen gewapend. De revolutie zelfs durfde de kop niet opsteken, niet beginnen. 'Wij hebben ons vergist', ziedaar, haar tragisch einde. Vergist in het volk, nee, vergist in God. Gij rekende buiten de Almachtige om, gij Troelstra en uw aanhang. Gij meende dat de God onzer vaders niet bestond, Zich met uw doen niet bemoeide. Maar Hij is ontwaakt uit Zijn heilige woning; Hij gaf die geest der bezieling in ons volk; Hij deed onze regering zo onwrikbaar pal staan; Hij neep u de kop in. 't Is alles Zijn werk geweest'.

Schuldbelijdenis

Ds. Kersten sluit zijn eerste gedachte af met een oproep: 'O, Neêrlands volk, buig ootmoedig in belijdenis van schuld en zonde en in erkenning van wat God deed. De Heere heeft een banier gegeven; Hij heelde het land; Hij is tot ons wedergekeerd. O, we vreesden; de Heere zou ons verlaten. 't Was zo recht; duizendvoudig hadden we 't verdiend. Maar nee, Zijn goedertierenheid roemt tegen 't oordeel, roept tot bekering, dringt ons ons te scharen niet enkel om Oranje, maar om Oranjes God, om de Banier der Waarheid, ons van God gegeven'.

Het Hooglied als inspiratiebron [5]

De in Deventer geboren dichter Revius schreef een volledige berijming van "Het Hoghe Liedt Salomons".

ds. J. Schipper,
Scherpenzeel

Uit de periode van de Reformatie en de Renaissance zouden we wat het Hooglied betreft natuurlijk grote reformatoren kunnen noemen, als Calvijn, Luther en Beza. Zo citeert Calvijn in zijn "Institutie" bij herhaling Bernardus' Hoogliedpreken. Maar in dit verband lijkt het me goed ons te richten op een volksgenoot, de in de 80-jarige oorlog geboren Jacobus Revius (1586-1658).

moet beschermen tegen aanvallen van buiten. Strengholt schrijft dan: 'Daaraan zien we meteen dat de bruid in het Hooglied voor Revius niet een verre poëtische gestalte is, maar een werkelijkheid die hem en zijn geloofsgenoten regelrecht aangaat. De bruid is immers, in alle actualiteit, de kerk van Christus op aarde, middenin moeite en strijd, aanvechtingen en vervolging, maar ook vol vertrouwen en verlangen, gericht op de komst van de Bruidegom'.

De in Deventer geboren dichter Revius produceerde niet alleen op deskundige wijze een Psalmberijming, maar leverde ook poëtische bewerkingen van niet minder dan drie oudtestamentische Bijbelboeken: het boek Esther onder de titel "Haman", de Klaagliederen van Jeremia, maar ook een volledige berijming van "Het Hoghe Liedt Salomons". In de opschriften leverde hij ook in prozavorm de uitleg en die week natuurlijk niet af van de kanttekeningen in de Statenbijbel, waarvan Revius medewerker (revisor Oude Testament) was.

De op 58-jarige leeftijd overleden hoogleraar Nederlands Leendert Strengholt (hij gaf les op de VU) merkt aangaande de Hoogliedberijming van Revius op: 'Ze is een van de mooiste bewerkingen van het Lied der liederen in de Nederlandse letterkunde'.

Voor de eerste keer verscheen de berijming van het Hooglied in Deventer in het jaar 1621. Voor het laatst is een druk van het lied verschenen in 1986 bij Den Hertog te Houten, ingeleid en toegelicht door de Reviuskenner prof. L. Strengholt.

Daarbij moet wel opgemerkt worden dat Revius als leidraad gebruik gemaakt heeft van het voortreffelijke werk van G.C. Udemans (1581-1649), namelijk een "Corte Ende duydelijke Verclaringe over het Hooge-liedt Salomo" (1616).

Inleiding Strengholt

In zijn inleiding wijst Strengholt erop dat aan de eigenlijke berijming een gedicht voorafgaat dat "Ghebet" heet: een sonnet waarin de dichter God smeekt hem iets te geven van de inspiratie van Sálomo. Opmerkelijk is dat in dit drempelvers de naam van Maurits voorkomt, die 'het huis van de bruid', de vrije Nederlanden,

Berouw van de bruid

Als voorbeeld van de hoge esthetische waarde en de geestelijke betekenis van de Hoogliedberijming van Revius laat ik hier nog volgen het eerste deel van het "Vijfde Ghesanck" (op de wijs van Psalm 101). Deze zang komt overeen met hoofdstuk 5 (de in slaap gevallen bruid en het berouw dat daarop volgt):

1. *Myn oge sliep in weelde sonder sorgen
Maer t'cleyn geloof int wacker hert verborgen
Hoord' een geclop: mijn suster, mijn vriendin
Comt laet my in.*
2. *Mijn duyve wit, staet op, en doet my open,
Den coelen dou heeft my mijn hoofd bedropen.
Veel pijn en smart heb' ick om u alleen
Eylaes, geleen.*
3. *Ick seyde, vrient, k'en can my soo niet rasschen,
Mijn lichaem rust, mijn voeten sijn gewasschen.
Soud' ic mijn cleet met moeyt weer trecken aen
En tot u gaen?*
4. *Mijn Liefste trac sijn hant flux vander deuren.
Mijn herte smolt, mijn inghewant wou scheuren,
Ic vlooch vant bed' om dien die ic bemin
Te laten in.*
5. *K'greep metter vaerd' de grendels vande sloten
Die had mijn vrient met myrrhendou begoten.
Mijn oog' liet gaen so claechelijken dou
Van leet en rou.*
6. *Laes! Ick deed' op mijn deur en oock mijn herte;
Maer hy was wech: mijn siel besweeck van smerte.
K'dacht aen sijn stem, ick riep, ick socht met vliet,
Maer t'was om niet.*

(wordt vervolgd)

RUBRIEK **DICHTERBIJ DORDT** [41]

Het evenwicht van Dordt

Uit het tweede hoofdstuk van de DL: '...van oneindige kracht en waarde, overvloedig genoegzaam tot verzoening van de zonden der ganse wereld' (3). '...zich uitstrekken zou tot alle uitverkorenen om die alleen...' (8).

Het is zaak om in ons denken en spreken over de goddelijke verkiezing (hoofdstuk 1) in Christus Jezus (hoofdstuk 2) in de leer te gaan bij onze evenwichtige vaders uit Dordt. Want het is zo opmerkelijk, dat ze in de hitte van de kerkstrijd over zo tere onderwerpen nooit eenzijdig geworden zijn. Dat geldt zeker ook voor het onderwerp van dit keer: enerzijds dat het offer van Christus 'overvloedig genoeg' is; anderzijds dat het beperkt blijft tot de uitverkorenen. Boven het tweede hoofdstuk staat immers: over de (borgtochtelijke) dood van Christus en de verlossing van de mensen hierdoor. Vier keer wordt in de eerste vier artikelen het woord 'oneindig' gebruikt: de zonde tegen Zijn oneindige Majesteit (1), God uit oneindige barmhartigheid (2), van oneindige kracht en waardigheid (3), de Zoon van God is van éénzelfde oneindige wezen als de Vader en de Heilige Geest. Dit vier keer *oneindig* heeft alles te maken met het offer van de Borg.

We horen eerst in artikel 1 en 2 vraag en antwoord 11 en 12 van onze catechismus doorklinken. Daarna lezen we van de rijkdom van het offer van Christus: de waarde van wat Hij deed en leed is zo oneindig, ook al om Wie Hij is in Zijn hele wezen. De goddelijke macht van de Zoon en de majesteit van Zijn Persoon zijn de oorzaak van deze onuitsprekelijke verdiensten (4). Daarom mogen we nooit denken dat er enig tekort of gebrek in is. Wanneer we eenmaal voor God moeten verschijnen, zullen we nooit

400 JAAR - SYNODE VAN DORDRECHT

kunnen zeggen: 'Uw Zoon had meer moeten lijden'. Want Zijn werk en verdiensten zijn áf, volmaakt. En als we dat dán nooit zullen kunnen zeggen, moeten we dat nu ook niet denken! Al zou de hele wereld zalig moeten worden, dan had Hij niet meer behoeven te lijden en te gehoorzamen. Vandaar 'overvloedig genoegzaam voor de zonde van de ganse wereld'. Er ontbreekt niets aan het offer van de Borg. Zijn bloed reinigt werkelijk van alle zonden. Zo krachtig!

Dan de andere zijde, die in één hoofdstuk wordt beleden, in één adem wordt genoemd. Dan moeten wij dat ook doen! Niet het eerste wel en het tweede niet. Of het tweede alleen en het eerste niet. Dan gaan we niet eerlijk met de belijdenis van Dordt om. Dan zijn we het Schriftuurlijke evenwicht van Dordt kwijt. Beide, dus II, 3 en 8, zijn namelijk even waar en beide moeten helder (blijven!) doorklinken. Zonder dat we dit begrijpen of in een systeem proberen te wringen. Wat is dat tweede dan? Dat lezen we in artikel 8: het is Gods vrije raad, genadige wil en het voornemen van de Vader, dat de kracht van de dood van Zijn Zoon zich zal uitstrekken tot alle uitverkorenen, tot 'die allen en die alleen'. Een uitdrukking die we vaak bij ds. G.H. Kersten lezen. Wie zullen dus zeker zalig worden? Alleen de gegebenen des Vaders. Zij zijn aan de Borg gegeven en Christus heeft voor hen 'door het bloed des kruises het nieuwe verbond bevestigd'. Hier wordt ondubbelzinnig het verband gelegd tussen het wezen van het genadeverbond en de verkiezing. Christus zal alleen de verkorenen met het geloof begiftigen, reinigen en bewaren en uiteindelijk eeuwig verheerlijken. Dat is de opdracht die Hij zeker zal uitvoeren. De uitspraken van onze synode van 1931 zijn dus eenvoudig confessioneel geijkte uitspraken en niets nieuws. Onkunde doet hier lasteren.

v. A.

De emerituskas, een ereplicht [1]

Onze gemeenten hebben een emerituskas. Daaruit ontvangen oudere predikanten en predikantsweduwen een geldbedrag. Emeritaat is financieel en inhoudelijk een taak van de kerk. Laten we daar met elkaar zuinig op zijn.

ds. W. Visscher,
voorzitter
deputaatschap
Emerituskas

Ouderdom wordt als een zegen ervaren, maar ouder worden geeft soms problemen. Soms zijn er zorgen rond het alleenzijn. Ook kan een predikant op hoge leeftijd niet meer een gemeente dienen. De lichaamskrachten en de mentale spankracht zijn daarvoor te gering.

De emerituskas zorgt voor het verzamelen van geld voor oudere predikanten en predikantsweduwen. Ze verzorgt ook een bijdrage die men persoonlijk krijgt. Het is een belangrijke taak, ook omdat er steeds meer ouderen komen. Op dit moment zijn er 21 emeritus predikanten en 26 predikantsweduwen. Voor hen allen draagt de emerituskas de financiële zorg.

Kerkorde

Er moet uiteraard voor hen gezorgd worden. Die zorg is niet een gunst maar een dure plicht. De kerken hebben de plicht om voor de oude dienaren en hun achtergebleven weduwen te zorgen. In onze Kerkorde, die is opgesteld in de zestiende eeuw, is daarin reeds voorzien. We lezen in de Kerkorde dat de 'dienaren die door ouderdom, ziekte of anderszins onbekwaam worden tot oefening van hun dienst... eerlijk in hun nooddruf... verzorgd worden' (art 13 DKO).

We zouden kunnen spreken van een ereschuld van de kerk aan dienaren die gediend hebben. Zoals ook in de samenleving ouderen verzorgd worden, zo ook heeft de kerk een dure plicht.

Uitgaven

De emerituskas heeft te maken met uitgaven en inkomsten. Laten we eerst eens kijken naar de uitgaven. De uitgaven zijn opgebouwd in twee delen. Eerst gaat het om het aantal personen dat geld ontvangt en daarna om het bedrag dat per persoon wordt ontvangen. Aan het einde van 2017 waren er in totaal 47 eenheden die een uitkering ontvingen.

Het is binnen onze gemeenten mogelijk dat predikanten op 70-jarige leeftijd een uitkering ontvangen, wanneer ze de status van emeritus bij de classis hebben aangevraagd en ontvangen. Dat hoeft niet, maar het is vanaf die leeftijd in principe mogelijk. De praktijk leert dat de meeste van onze predikanten daar ook gebruik van maken, uiteraard dus na toestemming van de classis met de deputaten art. 49 DKO. Ook weduwen van predikanten krijgen een uitkering. Zo mag de emerituskas dus helpen en bijdragen in de zorgen van de ouderdom. Ook een predikant is een kwetsbaar mens.

Er komt een fase dat hij de zorg voor de gemeente niet meer kan dragen. Het is goed als er dan een financiële voorziening mag zijn. Naast de AOW-uitkering krijgt een predikant dus een extra toelage uit de kas.

Uitkeringen

Ook de hoogte van de uitkering is van belang. De hoogte hangt mede af van het aantal jaren dat iemand predikant is geweest. Dit is begrijpelijk, omdat mensen die voorheen in het arbeidsproces werkzaam waren, daar vaak een pensioen hebben opgebouwd. Bij de emeritaatsuitkering wordt daar rekening mee gehouden. Gemiddeld genomen komt de uitkering voor een predikant uit op circa dertigduizend euro bruto per jaar. Voor een predikantsweduwe bedraagt de uitkering, ook weer gemiddeld genomen, zo'n twintigduizend euro bruto per jaar. Deze bedragen zijn afgeleid van het door de Generale Synode vastgestelde normtraktament voor predikanten.

Overigens gaat een predikant, als hij de actieve dienst verlaat, er financieel flink op achteruit. Bovendien moet hij vaak ook nog zorgen voor een woning, wat extra kosten met zich meebrengt. Sommige emeritus predikanten zijn gelukkig nog in staat om preekbeurten te vervullen. Die opbrengsten mogen zij behouden. Dat is ook redelijk, gegeven de hoeveelheid tijd die het houden van een preekbeurt (veelal elders) met zich meebrengt. En de arbeider is natuurlijk zijn loon waardig.

In totaal is er op dit moment circa 1 miljoen euro per jaar nodig om allen een bijdrage te kunnen geven. De komende tijd zal dit bedrag waarschijnlijk toenemen. De Synode heeft bepaald dat de uitkering wordt gegeven voor zover de middelen toereikend zijn. Er is dus geen garantie dat er ook echt geld komt. Dat zou de kas teveel een pensioenfonds maken en dat willen we niet. We hopen daarom dat de gemeenten hun plicht zullen blijven verstaan. Zoals dat tot nu toe het geval geweest is.

Ook predikanten worden ouder. De ouderdom gaat gepaard met gebreken. Het is goed als er dan op financieel terrein gezorgd kan worden. De emerituskas, die van het geheel van de gemeenten is, probeert in deze zorg te voorzien. We hopen dat ook in de gemeenten ruim en royaal voor onze oudere predikanten en predikantsweduwen mag worden gecollecteerd en gegeven. De kerkenraden hebben hier een belangrijke taak. De ereschuld aan onze oudere predikanten en weduwen is geen gunst, maar een Bijbelse plicht.

(wordt vervolgd)

Zijn onze kinderen veilig?

Binnen de Particuliere Synode Zuid (Zeeland en Goeree-Overflakkee) is Stichting Hulpverlening (aan psychisch zieken) actief. Aan het woord is een bestuurslid.

K.J. Nipius,
Ooltgensplaat

Misbruik

Wat een leuke vakantie moest zijn, werd een traumatische ervaring. Tijdens het logeren werd haar oudere neef handtastelijk. Zij voelde zich overrompeld en durfde geen weerstand te bieden. Ondertussen ging hij steeds verder. #metoo

Een eerlijke en indringende vraag: zijn onze kinderen veilig? Zijn de kinderen van onze gemeente veilig? Van onze verenigingen? Van onze familie? Van ons gezin? In veel gevallen: ja, gelukkig en Gode zij dank, ja! Wat is het heerlijk voor een kind om op te groeien in een veilige omgeving, waarin het kind zichzelf mag zijn, kwetsbaarheid kan tonen en waar er liefde en verbinding zijn. Dan ontwikkelt een kind een gezonde hechting, wat heel belangrijk is voor het verdere leven. Laat het (persoonlijke en ambtelijke) gebed voor onze kinderen niet ontbreken.

Onveiligheid opgemerkt

In sommige gevallen is het heel duidelijk.

Het kind is niet veilig. De ouders maken dagelijks ruzie. Er is handgemeen. Grenzen van intimiteit worden overschreden. Het kind wordt vernederd of emotioneel verwaarloosd. Dan is het belangrijk om in het belang van het kind in te grijpen. Daarvoor is gelukkig professionele hulp beschikbaar. Soms komt het kind dan terecht in de pleegzorg of bij pleegouders, tijdelijk of voor langere tijd. Deze problemen kunnen gepaard gaan met psychische problematiek en daarmee behoort het ook tot het aandachtsgebied van Stichting Hulpverlening.

Wat heerlijk voor een kind om in een veilige omgeving op te groeien.

Onveiligheid verborgen

Lang niet altijd is de onveiligheid zichtbaar voor anderen. Soms is het zelfs voor de

gezinsleden niet zichtbaar. Soms weet een zus niet dat een broer al langere tijd misbruikt wordt. Toch, als er wordt teruggekeken, wordt regelmatig gezegd: 'Eigenlijk wist ik het wél'. Er waren toch wél signalen. Voor volwassenen geldt: wegkijken is meedoen. Laten we er heel opmerkzaam op zijn, met een gezonde mate van achterdocht.

Hoe herkennen?

De volgende signalen kunnen duiden op grensoverschrijdend gedrag: wantrouwen en loyaliteitsconflicten; moeite met het stellen van grenzen; wegluchten of ontkennen van eigen gevoelens of van het eigen lichaam; verstoorde seksuele ontwikkeling; afkeer van zichzelf; allerlei lichamelijke klachten. De mate en ernst van de gevolgen zullen per persoon en geval verschillen. Bij deze signalen is het zeker goed om verder te kijken naar de veiligheid van het kind.

Hoe ingrijpen?

Als we grote twijfels hebben over iemands veiligheid, of als je zelf onveilig bent, dan is het goed om in te grijpen. Het is altijd belangrijk om iemand in vertrouwen te nemen. Dat kan bijvoorbeeld een ambtsdrager of een huisarts zijn. Vraag advies. Het doel moet altijd zijn dat grensoverschrijdend gedrag stopt. Dat is het allerbelangrijkste. U kunt zo nodig anoniem bellen met 0800-2000 (Veilig Thuis). Bij acute nood belt u 112 (Politie). Natuurlijk is ingrijpen heel heftig, ook voor het kind. Ga daarom zeer zorgvuldig te werk en neem geen overhaaste, onjuiste stappen.

Bid en werk

Overweeg om pleegouder te worden als dit past bij uw levensfase en leefomgeving. Daarmee kan aan kinderen een veilige leefomgeving worden geboden. Ben jij zelf niet veilig of niet veilig geweest, zoek direct hulp. Wees alert op signalen van misbruik. Neem uw verantwoordelijkheid als de signalen wijzen op onveiligheid. Ga niet zelfstandig te werk, maar betrek een ambtsdrager of professional hierbij, (bijvoorbeeld de medewerker huiselijk geweld van De Vluchtheuvel, tel. 0113-213098). Vouw je handen voor kinderen waarvoor dagelijks gevaar dreigt. Vouw je handen voor de daders hiervan. Bid in het midden van de gemeente voor de veiligheid en het zielenheil van de kinderen. Er is er Eén geweest Die de hemelse veiligheid en vrede verliet voor diepgevallen zondaren. Dat is Jezus Christus. Breng alle nood voor Gods aangezicht. Mag je weten het eigendom te zijn van Christus?

Boekennieuws

"De Bijbel open", ds. P. van Ruitenburg; uitg. Den Hertog, Houten, 2017, (in samenwerking met Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten); 69 pag.; € 10,50.

De Bijbel open

'Dit boekje wil de Bijbellezers helpen rustig en oplettend de Bijbel te lezen. 'Niet dat ik de illusie heb dat ik het Woord het hart binnen kan dragen, maar God werkt geloof door Zijn Woord en wil het Bijbellezen zegenen.' Deze woorden uit het Woord vooraf van deze uitgave van ds. P. van Ruitenburg typeren precies de inhoud ervan.

In eenendertig korte hoofdstukken - meditatie eigenlijk - wordt op een aansprekende manier het belang van zorgvuldig Bijbel lezen verder uitgelegd. Er wordt toe aangespoord met ernst en liefde. Maar ook worden er duidelijke lijnen getrokken, die gaan over de werking van het Woord in het hart. Lezen we de Bijbel? Wat betekent het dat we de Bijbel hebben? Dat de hoge God in de hemel zo neerziet op ons mensen op aarde? Wat betekent het dat het Woord van Christus getuigt? Wat is 'overdenken van het Woord' eigenlijk? Zo zijn er meer dingen te noemen die op een

korte en duidelijke manier aan de orde worden gesteld.

Ik kan er maar één ding van zeggen: ik hoop dat dit boekje gelezen wordt, vooral door onze jongeren. Je kunt het door de korte meditatieve vorm ook als een dagboekje gebruiken of er voor een periode elke dag een stukje uit lezen. Mag ik één belangrijk argument noemen dat de auteur zelf daarvoor geeft? 'Vergeet niet: ons leven hangt aan een zijden draad en we liggen verloren, tenzij Gods Woord voor ons de kracht Gods tot zaligheid is geworden.'

ds. R.A.M. Visser, Apeldoorn

"Open vensters naar Jeruzalem, Bijbellezingen over Daniël", ds. B.J. van Boven; uitg. Den Hertog, Houten; 380 blz.; € 27,50.

Open vensters naar Jeruzalem, Bijbellezingen over Daniël

Van onze broeder uit De Valk-Wekerom zijn 24 uitgesproken preken (als Bijbellezingen) over Daniël op papier verschenen. In de eerste twaalf preken wordt het leven van Daniël geschilderd, in de laatste twaalf preken komen de nachtgezichten aan de orde. Naast praktisch onderwijs voor jong en oud is de lijn naar de Meerdere van Daniël treffend. Zo lezen we in de eerste preek: 'Er ging zo veel van Daniël uit! Er lag een geur op zijn leven! Ik denk niet dat hij het zelf rook, want dan stonk het van de hoogmoed. Maar ik geloof wel dat anderen het roken. (...) Dat had Daniël niet van zichzelf. Er was geen kruimel van hemzelf bij. Dat kwam bij Hem vandaan, de Schoonste aller mensenkinderen, Die in de stilte van de eeuwigheid als de grote Knecht des Vaders heeft gezegd: 'Ik kom, o Vader, om Uw wil te doen! Ik zal naar Babel afdalen. Ik zal daar Mijn voetstappen zetten. Hij heeft die voetstappen gezet (...). Die lieve Borg en Middelaar heeft die diepe weg willen gaan om al satans listen te moeten ondervinden. En Hij ging gewillig, zo gewillig om voor Zijn kinderen onder andere de godsvrucht te verwerven, waarmee Hij ze zal bedelen. Daarmee heeft Hij die weg willen banen, om door bloed en door gerechtigheid een pad te banen dwars

door Babel heen, waarop hij een volk zal leiden, getrokken met Zijn liefdekoorden, uit die woeste, huilende wildernis'. Op eenvoudige wijze komen in de tweede twaalf preken de veel moeilijker en veelal onbekende nachtgezichten aan de orde. Toch ligt er ook veel onderwijs in dit deel van de Heilige Schrift. Graag sluiten we aan bij de wens van onze ambtsbroeder, uitgesproken in de laatste preek: 'In deze Bijbellezingen over Daniël zijn 24 pijlen afgeschoten. Wat hebben die pijlen gedaan? Zijn ze langs u heengegaan? Hebben ze u niet geraakt? Of zijn ze naar binnen gegaan? Al was er maar één pijl naar binnen gegaan! Daartoe gebruike de Heere ook deze prekenbundel.

ds. B. Labee, Veenendaal

Wie is jouw naaste?

D. van Wijngaarden, Veenendaal

Er staat een wetgeleerde bij de Heere Jezus. Hij hoort de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan.

De priester en de Leviet lopen de gewonde man voorbij. Maar de Samaritaan stopt! Hij verzorgt de man, zet hem op zijn ezel en brengt hem naar een herberg. De baas van de herberg krijgt geld om de gewonde man te verzorgen.

De wetgeleerde heeft de Heere Jezus geantwoord dat hij God moet liefhebben boven alles en zijn naaste als zichzelf. Hij hoort dat hij ook zijn vijand moet liefhebben: de Samaritaan.

Nu richt de Heere zich ook tot jou. Wie is jouw naaste? Natuurlijk, je vader en moe-

der, je broers en zussen, je opa en oma. Maar ook de juffrouw en de meester.

Voor wie ben jij een naaste? Voor dat meisje dat nooit mee mag spelen, voor die meneer of mevrouw in de straat die hulp nodig heeft? Hoe ga jij om met die jongen met een andere huidskleur? Kinderen kunnen elkaar heel veel pijn doen, zeker met nare woorden. Dat is heel erg en mag niet. Als het bij jou gebeurt, moet je daar wel over praten met je vader of je moeder!

Mag je iemand plagen of zelfs pesten? Nee, dat mag niet. Toch gebeurt het! Kinderen zitten ook vol haat en nijd. Zo staat het in de Catechismus. Wij zijn geneigd om God en onze naaste te haten. Maar als je de Heere wilt liefhebben, wil je ook je naaste liefhebben.

Elke dag zondig je. Nog wil Hij je boze hart

schoonwassen. Wat is het een wonder dat de Heere Jezus Zijn liefde wil geven aan zondige kinderen. Als Zijn liefde in je hart is, geeft Hij dat je ook liefde tot je naaste hebt.

In de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan hoor je wat de Heere van ons vraagt. Heb jij de Heere en je naaste lief?

vervolgverhaal

44

Palko de kleine evangelist

J.W. van den Berg

Palko gaat aan de voeten van de priester zitten, die plaats heeft genomen op het rotsblok.

'Wie heeft u verteld over de Zonnevallei?' vraagt Palko. 'De Zonnevallei? Heet het hier zo?'

'Ja meneer, eh... dat wil zeggen, ik weet het niet', zegt Palko verward. 'Weet u, ik zal u alles vertellen.'

Gemakkelijk gezeten op het zachte mos luistert de priester naar het verhaal van de kleine jongen, die op zoek ging naar het land waar de zon niet ondergaat.

Palko vertelt van het onweer en de regenboog, die als een zevenkleurige hemel-poort hoog boven de berg stond. Hij zegt ook dat hij vandaag aan de Heere Jezus

gevraagd heeft of hij Zijn dienstknecht mag worden.

'Laat me het Boek eens zien, Palko'. Als hij het doorbladert, vraagt hij: 'Wil je het hier in de grot laten? Ik kan er dan af en toe eens in lezen, net als jij, regel voor regel, om met jou de weg te vinden naar het land dat geen licht nodig heeft van de zon, omdat het Lam zijn kaars is.'

Palko denkt even diep na. 'Goed', zegt hij dan. 'Oom Lesina vertrekt morgen weer naar zijn eigen huis en ik kan niet zo goed lezen. Grootvader en Liska zullen het niet

erg vinden. Ik kan altijd hier komen en voor mezelf lezen en als u dan toevallig ook hier bent, kunt u mij voorlezen.'

'Dat is uitstekend', antwoordt vader Malina. 'Als je wilt, kunnen we nu wel een stukje lezen. Maar eerst wil ik jouw geheimzinnige grot zien.'

Met enige moeite kruipt de priester achter Palko aan naar binnen. Hij is verrast en verwonderd als hij het inwendige van de rots ziet. Palko heeft de grot grondig schoongemaakt en hem - net als zijn 'paleis' in de hut - versierd met bloemen, varens en bladeren.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Bedankt:

voor Dordrecht, ds. A.T. Vergunst te Waupun (Wisconsin, VS);
voor Stolwijk, ds. A. Schot te Nunspeet.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS UTRECHT 5 OKTOBER 2018

Namens de roepende kerk van Zeist opent ds. J.J. van Ekeveld de vergadering op de gebruikelijke wijze. Hij heet in het bijzonder welkom ouderling A. Verheij uit de gemeente van Carterton (Nieuw-Zeeland) en ds. W. Harinck, die voor het eerst weer afgevaardigd is, nu hij bevestigd is als predikant van de gemeente Utrecht. Verder memoreert hij dat ouderling J. Willemsen van de gemeente Opheusden op 2 oktober 30 jaar ambtsdrager was, en dat ouderling H. Zaaijer van dezelfde gemeente per 7 oktober terugtreedt uit de kerkenraad. Ds. J.J. van Ekeveld is bij toerbeurt preses, assessoren zijn ds. P. Mulder en ds. W.A. Zondag. De ouderlingen A.A. Gorter en J.A. van de Poel worden resp. als scriba en quaestor aan het moderamen toegevoegd. In de vacature voor 2^e quaestor wordt ouderling A. van der Heiden uit Utrecht met meerderheid van stemmen gekozen. Hij neemt zijn verkiezing aan.

Ingekomen zijn een brief van het deputaatschap DMZ inzake benoeming van een lid van de Raad van Advies van Stichting De Vluchtheuvel en een brief van ouderling A. Hoogerwerf uit Zeist met het verslag over de catechese voor doopleden met een verstandelijke beperking en een voorstel voor de beëindiging van het geven van catechisatielessen namens de classis.

De notulen van de classis contracta van 7 juni 2018 in verband met de overkomst van ds. W. Harinck naar de gemeente Utrecht worden goedgekeurd. De verdeling van consulentschappen is als volgt:

Ds. J.J. van Ekeveld: Amersfoort, Geldermalsen, Mijdrecht, Nieuwerter Aa en Opheusden, ds. W. Harinck: Houten en Woerden, ds. W. Mouw: Waardenburg, ds. P. Mulder: geen, ds. W. Visscher: Hilversum, Soest en Zeist en ds. W.A. Zondag: Bodegraven en Utrecht.

Ds. Zondag en ouderling J.H. Mauritz hebben op 24 februari 2018 visitatie afgelegd bij de gemeente van Carterton die onder onze classis ressorteert. Naar aanleiding van het verslag worden enkele vragen gesteld en opmerkingen gemaakt, onder meer over de controle van de boeken van de diaconie, een eventuele vertaling van 'In goede orde' in het Engels, en over de status aparte van de gemeente, waarin ouderling Evers regelmatig een stichtelijk woord spreekt.

Ds. L. Blok en ouderling J. Willemsen hebben op 20 april 2018 visitatie afgelegd in de gemeente van Randburg. Het verslag wordt aan de orde gesteld. Naar aanleiding hiervan vraagt een afgevaardigde of het houden van censura morem in de gemeente bekendgemaakt moet worden. Dit kan via de kerkbode, maar omdat de gemeente er vanuit mag gaan dat het voor iedere avondmaalsbediening plaatsvindt, is bekendmaken niet strikt noodzakelijk.

Naar aanleiding van het verslag van de classisale evangelisatiecommissie 'Leidsche Rijn' worden geen opmerkingen gemaakt. In de vacature vanwege het terugtreden van ouderling J.H. Mauritz als voorzitter en als lid van de commissie wordt ouderling H. de Jong uit Woerden benoemd. De gemeente van Opheusden wordt gevraagd een voordracht te doen voor een te benoemen lid in verband met het terugtreden van ouderling Zaaijer. Een appelzaak wordt in strikt comité behandeld. Assessor ds. Mulder neemt bij dit agendapunt de leiding van de vergadering over, omdat ds. Van Ekeveld deel uitmaakte van de classiscommissie die dit heeft voorbereid.

Stichting de Vluchtheuvel vraagt de classis om een lid van de Raad van Advies aan te wijzen. De kerkenraad van Zeist vraagt één van haar ouderlingen hiervoor. In tweede instantie zal de kerkenraad van Opheusden iemand voordragen.

Ouderling Hoogerwerf licht het verslag over de catechese voor doopleden met een verstandelijke beperking kort toe. Omdat de locatie Bethesda van Siloah gaat verhuizen naar Barneveld blijft er slechts een tweetal catechisanten over. Hiervoor zoekt de desbetreffende gemeente naar een oplossing. Ds. Van Ekeveld spreekt ouderling Hoogerwerf enkele hartelijke dankwoorden toe. Bij de rondvraag vraagt ds. Harinck of de gemeente van Utrecht bij de classisgemeenten de vraag mag neerleggen om een gift of collecte voor de te bouwen kerk. Hierin wordt toegestemd. Ouderling Verheij bedankt de vergadering dat hij aanwezig mocht zijn nu hij in Nederland verblijft. Hij is ds. Harinck zeer erkentelijk voor het consulentschap van de gemeente en voor de waardevolle adviezen die hij uit dien hoofde geeft, zoals Spreuken 25:25 het verwoordt. Ds. Van Ekeveld vraagt ouderling Verheij om de broeders in Carterton de hartelijke groeten van de classis over te brengen.

Bij toerbeurt is Amersfoort de roepende kerk voor de volgende classisvergadering op 18 januari. Ds. Mulder eindigt met dankgebed.

A.A. Gorter, scriba

ER IS MAAR ÉÉN CHRISTUS.
ER KOMT GEEN TWEDE.

THOMAS BOSTON

Berichten

HERDENKING NATIONALE SYNODE 1618-1619

Zaterdag 17 november organiseert het deputaatschap Kerkelijke Eenheid samen met de commissie Interkerkelijke Contacten van de Hersteld Hervormde Kerk in de aula van het Wartburg College te Dordrecht, Prof. Waterinklaan 41, een symposium ter herdenking van 400 jaar Nationale Synode van Dordrecht. Voor programma, sprekers en aanmelding zie www.gergeminfo.nl. 's Avonds is er een herdenkingsbijeenkomst in de Grote Kerk van Dordrecht met als sprekers ds. J.M.J. Kieviet, ds. R.P. van Rooijen, ds. J.J. van Ekeveld en ds. G. van Wijk. Aanvang 19.30 uur. Organist: Pieter Heykoop.

VERKOPINGEN

Alblasserdam

Verkoping op woensdag 21 november, van 14.00-20.00 uur, door de vrouwenvereniging Martha-Maria i.s.m. de zendingscommissie van de Gereformeerde Gemeente te Alblasserdam. Locatie: Eben-Haëzerkerk, De opbrengst is voor zending en evangelisatie.

Berkenwoude

Verkoping door de vrouwenvereniging Draagt elkanders lasten van de Gereformeerde Gemeente te Berkenwoude op zaterdag 17 november, van 10.00-14.00, in De Zwaan. De opbrengst is voor het zendingswerk in Ecuador.

Goudswaard

Verkoping - ten bate van zending en evangelisatie - door de vrouwenvereniging Eben-Haëzer van de Gereformeerde Gemeente te Goudswaard op zaterdag 17 november, van 10.00-14.00 uur, in het kerkgebouw.

Krabbendijke

Verkoping door de vrouwenvereniging Weest een zegen van de Gereformeerde Gemeente te Krabbendijke op woensdag 14 november, van 14.00-16.30 en van 19.00-20.00 uur, in de zalen achter de kerk. De opbrengst is bestemd voor zending en evangelisatie.

Rijssen

Verkoping op donderdag 15 november, van 16.00-21.00 uur, op vrijdag 16 november, van 16.00-22.00 uur en op zaterdag 17 november,

van 10.00-16.00 uur, op de locatie Borkeld 1, Rijssen. Parkeerkosten € 1,-. De opbrengst is t.b.v. stichting zorgboerderij de Borkeld (activiteiten voor ouderen) en Siloah (gehandicaptenzorg binnen Rijssen). Zie voor meer informatie: www.winterfairdeborkeld.nl

Scherpenisse

Verkoping door de vrouwenvereniging Waakt en bidt van de Gereformeerde Gemeente te Scherpenisse op donderdag 15 november, van 15.00-17.00 uur en van 19.00-20.00 uur, in het verenigingsgebouw Schoolstraat 2. De opbrengst is voor diverse doeleinden.

JUBILEUMBIJEENKOMST ZENDINGSKRANS TE MIJDRECHT

Herdenkingsbijeenkomst t.g.v. 50-jarig bestaan van de zendingskrans Niet in eigen kracht van de Gereformeerde Gemeente te Mijdrecht op vrijdag 16 november. Aanvang 19.30 uur, sluiting 20.30 uur, waarna gelegenheid elkaar te ontmoeten. Meditatie door ds. A. Verschuure, voorzitter van de Vrouwenbond. Collecte t.b.v. zending en evangelisatie. Ook oud-(bestuurs)leden en belangstellenden zijn van harte welkom.

ZANGBIJEENKOMSTEN

Rotterdam - Helpende Handen

Traditionele, jaarlijkse koor- en samenzangmiddag op zaterdag 10 november, aanvang 14.30 uur, in de kerk van de Gereformeerde Gemeente van Rotterdam-Zuidwijk. Een samengesteld mannenkoor zingt voor en met vrienden met een beperking, m.m.v. Arie Kortleven, dirigent en Jaap Boer, organist. De collecte is voor Helpende Handen.

Rotterdam - JBGG

Eindejaarsconcert op woensdag 27 december, aanvang 19.30 uur, in de Doelen te Rotterdam, m.m.v. het hollands jongerenkoor en orkest o.l.v. P. Wildeman, het groot samengesteld mannenkoor, o.l.v. J. van Belzen en enkele muzikanten. Leiding: ds. M. Karens. Collecte voor Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten. Reserveren: www.dedoelen.nl

Noordeloos

Psalmzangavond op zaterdag 24 november, aanvang 19.30 uur, in de Rehobothkerk te Noordeloos, Noordzijde 1a, m.m.v. de boven-

stemgroepen Hardinxveld en Bommelerwaard, en Martin Weststrate, organist. Opening, meditatie en sluiting ds. H.E.P. Fortuijn. Appelwoord door L. Klepper. Collecte t.b.v. diaconaal gastenhuis de Oase te Ouddorp.

MASTERCLASS VOOR (ERVAREN) DIRIGENTEN BZGG

Op de zaterdagen 19 januari en 16 februari zijn er twee masterclasses over muziekanalyse, die worden georganiseerd door de Bond van zangverenigingen van de Gereformeerde Gemeenten voor ervaren dirigenten. Ook minder ervaren dirigenten of belangstellenden zijn van harte welkom. Deze masterclasses worden gegeven door Patrick van der Linden. Locatie: kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Houten. Zie voor meer informatie: www.bzgg.nl of mail naar muziek@bzgg.nl. Aanmelding t/m zaterdag 17 november via hetzelfde mailadres.

PLEEGOUDERS GEVRAAGD

Stichting de Vluchtheuvel zoekt pleegouders voor de Database Reformatorische Pleeggezinnen. Dit is een project van Diaconale & Maatschappelijke Zorg vanuit de Gereformeerde Gemeenten en heeft als doel een overzicht te creëren waardoor vraag en aanbod beter aansluiten. Voor meer informatie en aanmelden kunt u mailen naar: jebbers@stichtingdevluchtheuvel.nl

ZENDINGSMIDDAG SPAANSE EVANGELISCHE ZENDING (SEZ)

De jaarlijkse zendingmiddag van de Spaanse Evangelische Zending vindt plaats op zaterdag 24 november, aanvang 14.00 uur, in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Hardinxveld-Giessendam. Leiding: ds. A.C. Uitslag, voorzitter van de SEZ. Sluiting rond 16.30 uur.

Kerkdiensten

ZONDAG 11 NOVEMBER 2018

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Aalst 14.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Alblisserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Alphen a/d Rijn 10.00 en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 15.30 uur ds. P. Mulder; Arnhem 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 10.00 uur ds. J. Mijnders en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Berkenwoude 10.00 en 19.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Bodegraven 10.00 uur ds. H. Paul en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. W.A. Zondag en 19.00 uur ds. L. Blok; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 15.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Den Haag-Scheveningen 10.00 en 17.00 uur ds. J.W. Verweij; Deventer 15.00 uur ds. J.B. Huisman; Dinteloord 14.30 uur (H.D.) ds. M. Blok; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Drachten 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. A. Verschuure; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 uur (H.A.) ds. A. Schreuder en 15.00 uur ds. S.W. Janse; Enter 15.00 uur ds. A. Schreuder; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. M. Karens; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G.W.S. Mulder; 's-Gravenpolder 14.00 uur ds. A.J. de Waard; Groningen 19.00 uur ds. A. Verschuure; Haamstede 18.30 uur ds. S. Maljaars; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Herkingen 14.30 uur ds. G. Pater; Hilversum 15.30 uur ds. W.A. Zondag; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. D. de Wit; Hoofddorp 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; Hoogvliet 18.00 uur stud. P.C. Vlot; Houten 10.00 uur (H.D.) ds. C.G. Vreugdenhil en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur ds. J. van Rijswijk; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 10.00 en 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. C. van Ruitenburg; Kruiningen 9.30 (H.A.) en 14.00 en 18.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Leerdam 15.30 uur ds. H.A. van Zetten; Leiderdorp 15.30 uur (H.D.) ds. B. Labee; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Meeuwen 14.30 uur ds. E. Bakker; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. C. Harinck en 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Naaldwijk 18.00 uur ds. M. Joosse; Nieuw-Beijerland 14.30

uur ds. M.H. Schot; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwerkerk 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Nijkerk 14.30 uur ds. G. van Manen; Nisse 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Oosterend 10.00 en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. G.J. van Aalst; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Opperdoes 10.00 uur ds. G. Heijkamp; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oude-Tonge 18.00 uur ds. C. Harinck; Poortugaal 15.30 uur ds. W. Harinck; Puttershoek 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Rheden 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 (H.A.) en 17.00 uur ds. M.H. Schot; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. J. Driessen; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. Schipper; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. W. Silfhout en 16.30 uur ds. J. Driessen; Rotterdam-Centrum 9.30 en 15.30 uur ds. M. Joosse; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenizeel 10.00 en 18.30 uur ds. H.A. van Zetten; Slidrecht 11.30 en 18.30 uur ds. W.J. Karels; Soest 15.00 uur ds. F. Mulder; Spijkenisse 10.00 en 15.30 uur stud. P.C. Vlot; Stolwijk 19.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Utrecht 13.00 uur ds. W.A. Zondag en 18.30 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. J. de Kok; Wierden 18.30 uur ds. A. Schreuder; Woerden 10.00 uur ds. W. Harinck en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. B. Labee; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G. Clements; Zwijndrecht 9.30 en 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 19.00 uur (H.D.) ds. A. Schot.

DINSDAG 13 NOVEMBER 2018

Middelburg-Zuid 19.30 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Oud-Beijerland 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Urk 19.30 uur ds. J. van Laar.

WOENSDAG 14 NOVEMBER 2018

Aalburg 9.30 uur ds. B. van der Heiden en 19.30 uur ds. J. van Laar en 15.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 19.30 uur ds. A. Schreuder; Delft 14.30 en 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Den Helder 10.00 en 17.00 uur ds. A. Vermeij; Dirksland 10.00 en 19.00 uur ds. K. Boeder; Gouda 19.30 uur ds. E.J.

Boudewijn; 's-Gravenzande 15.00 en 19.45 uur ds. M. Joosse; Groningen 14.30 en 20.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Herkingen 14.30 en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Hilversum 14.30 en 19.45 uur ds. W. Visscher; Hoofddorp 10.00 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Hoogvliet 15.00 en 19.45 uur ds. H. Brons; Meeuwen 9.30 uur ds. L. Blok en 19.30 uur ds. E. Bakker en 14.30 uur ds. E. Bakker; Melissant 14.30 (aangepaste dienst) en 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Middelharnis 9.30 uur ds. S. Maljaars en 19.00 uur ds. B. van der Heiden en 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Naaldwijk 15.00 en 19.45 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwer ter Aa 14.30 en 19.30 uur ds. W.A. Zondag; Nieuwe-Tonge 14.30 uur ds. D. de Wit en 19.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Ooltgensplaat 14.30 en 19.00 uur ds. A. Verschuure; Oostvoorne 19.30 uur ds. D. de Wit; Ouddorp 14.30 en 19.00 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 14.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; Oude-Tonge 14.30 en 19.00 uur ds. M. Karens; Poederroijen 14.30 en 19.00 uur ds. A.T. Huijser; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 en 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 14.30 uur stud. M.L. Dekker en 19.30 uur stud. P.C. Vlot; Scherpenizeel 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Soest 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Spijkenisse 14.30 en 19.45 uur ds. J.B. Huisman; Stolwijk 14.30 en 19.30 uur ds. A. Schot; Veenendaal 19.30 uur ds. B. Labee.

DONDERDAG 15 NOVEMBER 2018

Genemuiden 19.30 uur ds. C. Hogchem; 's-Gravenpolder 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Nunspeet 19.30 uur ds. A. Schot; Ridderkerk 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Uddel 19.30 uur (voor de zending) ds. M. Joosse.

VRIJDAG 16 NOVEMBER 2018

Krimpen a/d IJssel 14.15 uur (huw.bev.) ds. C. van Ruitenburg.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 11 NOVEMBER 2018

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan en 16.30 leesdienst; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

WOENSDAG 14 NOVEMBER 2018

Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 19.30 uur ds. C. Harinck.

EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar:

Evangelisatiepost 'Bij de Bron', Willem Buytewechstraat 2, 1816 GL Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

U bent hartelijk welkom op onze post.

Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag van 11.00 – 15.00 uur.

Tel. 072-5129195 email info@bijdebronalkmaar.nl website www.bijdebronalkmaar.nl

Amsterdam:

Evangelist J.Krijgsman. Evangelisatiepost 'Bij Simon de Looier'; Looiersgracht 70-72, 1016 VT Amsterdam. Tel. 020-6227742 / 06-83571391 Website: www.bijsimondelooier.nl Informatie: amsterdam@bijbelcentrum.nl Samenkomsten zondags 10:30 uur en 17:00 uur. U bent hartelijk welkom in onze evangelisatiepost.

Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag 10:00-12:00 en 12:30-15:30 uur.

Verenigingen en kerkenraden kunnen bij ons boeken kopen. U steunt daarmee het evangelisatiewerk in Amsterdam. Voor informatie en bestellingen: Dhr. B. van den Broek: boeken@bijsimondelooier.nl

Breda:

Inloopcentrum 'De Lichtboei', Vriesdongen 1, Breda Contactadres: info@inloopdelichtboei.nl Openingstijden: dinsdag en zaterdag 10.00-12.30 uur. Voor actuele informatie: www.inloopdelichtboei.nl

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-l te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur. Inloophuis de Hoeksteen: Kolhoopstraat 24, Emmen. Openingstijden: elke dinsdag, donderdag, vrijdag en zaterdagmiddag van 13:30 tot 16:30 uur. Tel. 0591 - 653915 www.inloophuisdehoeksteen.nl

Den Haag:

Inloopcentrum 'Het Kompas', Apeldoornselaan 228, Den Haag De openingstijden van de inloop zijn op dinsdag, vrijdag en zaterdag van 10.30 uur tot 15.30 uur; tussen de middag is de inloop gesloten van 12.30 tot 13.30 uur. De inloop is op woensdag en donderdag geopend van 10.30 tot 12.30 uur, soms ook op donderdagmiddag. U bent van harte welkom. Nadere informatie: www.inloophuisdhetkompas.nl; u kunt ons ook bellen 070 2050008. Per e-mail: denhaag@bijbelcentrum.nl

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Op vakantie in Friesland? Welkom in onze inloop, die geopend is op donderdag en vrijdag van 11.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur. Bekijk ook eens onze site: www.inloophuisachterdehoven.nl

Merksem:

Evangelist A. van Setten; protestants centrum "De Bron", Jaak de Boeckstraat 21-23; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur. U bent ook hartelijk welkom in het

inloophuis, geopend van woensdag t/m vrijdag van 13.00-16.00

Rotterdam:

Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois. Kom eens langs, u bent hartelijk welkom. De inloop is geopend van dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 en 16.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; Kerkruimte: Offenbachstraat 105 Tilburg; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 18.30 u. Het inloopcentrum: Het Kruispunt, is geopend

op di, wo en do van 14.00-17.00 u. Vr. van 10.00-15.00 u. U bent van harte welkom.

Utrecht/Leidsche Rijn:

Bijbelcentrum 'De Hoeksteen', Monarchvlinderlaan 200, Utrecht Wilt u meer weten over ons werk in de wijk Leidsche Rijn? Kijk dan eens op onze website www.hoeksteen-leidscherijn.nl

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

Op D.V. 12 november 2018 hopen onze ouders en grootouders

Ed Guliker en Willy Guliker-Neels

hun 60-jarige echtvereniging te gedenken.

We hopen dat de Heere hen nog voor ons wil sparen.

Robert & Els Guliker
Elsie & John Klop
Joanne & Ken den Bok
Irene & John Maljaars
Frances Guliker
Ken & Tammy Guliker
Dan & Herriet Guliker
en klein- en achterkleinkinderen

51672B Old Yale Rd
Rosedale, BC V0X 1X2, Canada

Prachtige reis door **Sri Lanka** 2-17 aug. 2019 (& evt. Malediven tot 23 aug). Info: famdejonge@solcon.nl of 06-4949 8553
Info avond: DV 23 nov in Gouda

Nieuw verschenen:

Vreugdeolie

Ds. M. Heerschap
112 blz.
Vier nooit eerder verschenen preken.

€ 11,90

www.theologieportaal.nl
Email: deschatkamer@kliksafe.nl
Tel.: (0345) 59 93 11

Als je anderen een oase biedt, doe je dankbaar werk!

De Oase zoekt vrijwilligers!

- gastheer/gastvrouw
- weekendvrijwilliger
- keukenvrijwilliger
- huishoudelijk vrijwilliger

Vrijwilligers zijn onmisbaar; zonder hen kan de Oase niet bestaan. Zie de website voor uitgebreide informatie over deze vacatures.

Voor aanmelden of info: Lieneke Grootenboer, vrijwilligerscoördinator, 06 19961447, vrijwilligers@diaconaalgastehuisdeoase.nl

www.diaconaalgastehuisdeoase.nl

Geschenktijd NIEUW! BIJ PIETER HEYKOOP

- **CD Davids Zoon, lang verwacht**
Orgel & Harp (Kerst)
- **CD Mijn dagen zijn bij U geteld...**
Massale niet-ritmische Oudejaars-Samenzang (+ bov.stem) Grote Kerk Dordrecht j.l.
- **CD Gedaald van 's hemels troon**
Kerstsamenzang GG Opheusden (+ bov.stem)
- **CD En zingen 's Allerhoogsten lof**
Samenzang GG Rijssen West (+ bov.stem)
- **CD Uw lof en eer alom doen horen**
Samenzang met bov.stem Grote Kerk Tholen
- **3 x Nieuwe Bladmuziek Psalters!**
In notenschrift en klavarskribo

Vandaag bestellen... morgen in huis!
WWW.PIETERHEYKOOP.NL

Appartementen in Oostenrijk
Goede sfeer en veel sneeuw!
www.apartmentswaldemar.at

Vakantiewoning **Haus Irmgard**
Geschikt voor groepen tot 30 pers.
Duitsland, Hunsrück.
0049 (0)1733912483
www.hausirmgard.nl

Gevraagd:

Bestuurlijk-juridisch adviseur

Voor meer informatie zie www.koc.nu

0318-517310 / info@koc.nu

werkmattalent.nl / vacatures

VACATURES VAN DEZE WEEK: INTERN BEGELEIDER, MEDEWERKER FONDSWerving, 3XM, AMERSFOORT • BELEIDSMEDEWERKER, WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT SGP, ROTTERDAM • VERZORGENDE IG OF VERPLEEGKUNDIGE, ZORGEN WOONCENTRUM DE HAVEN, BUNSCHOTEN-SPAKENBURG • EERST VERANTWOORDELIJK VERZORGENDE, ZORGEN WOONCENTRUM DE HAVEN, BUNSCHOTEN-SPAKENBURG

Help de christenen in Gambia!

De Heere werkt ook in Gambia! Een groeiend aantal moslims komt tot geloof en wordt na hun bekering niet zelden door hun moslimfamilie op straat gezet.

De Gambiaanse stichting CCFG heeft als doel het Evangelie te verspreiden en verstotenen ondersteuning en een veilig onderkomen te bieden.

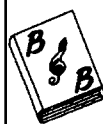
Arnest B. Jassey, lokale evangelist en initiatiefnemer: 'We hebben naast de Heere uw hulp nodig om het doel van onze stichting te kunnen verwezenlijken. Mogen wij rekenen op uw gebed en financiële steun?'

Maak uw gift over naar Stichting HVC,
NL62 ABNA 0561 4551 39 o.v.v.
'projectnummer 8012'
Meer informatie:
www.stichtinghvc.nl/gambia

foto: Lokale kerk in aanbouw

STICHTING
HULP VERVOLGDE CHRISTENEN

BOEKEN EN MUZIEK **VAN DER BOOM**

Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20
www.boekhandelvanderboom.nl

Te koop: in rustige buurt in **Geldermalsen, Elzenbos 25**, ruime halfvrijstaande woning, 6 kamers, perceeloppervlak 415 m², inhoud 620 m³, achter vrij, op loop-/fietsafstand van kerk en school. Kijk voor meer info op www.vankesselkroezen.nl

TOPKWALITEIT PVC VLOEREN,
Geen korting, in 1x de laagste prijs!!
Incl. egaliseren (3 mm), incl. professioneel gelegd, **slechts € 49,95 per m².**
Bel of mail ons voor een afspraak bij u thuis.
DE VLOERENKONING.NL 06-19557166

Huurwoning gevraagd: Jong gezin met 1 kind zoekt per 01-02-2019 woonruimte te huur in **Alphen a/d Rijn of directe omgeving**. Wij zijn op zoek naar een nette eengezinswoning voor een periode van ca. 1 jaar, of korter in overleg. Aanbiedingen graag naar onze contactpersoon dhr. D.J. Hoogesteger | tel. 0113-311581 | gsm. 06-51-559-677 | email: directie@slotfrans.nl | Bij voorbaat dank voor uw reactie.

Het IBAN-nummer in de advertentie van de **Spaanse Evangelische Zending (SEZ)** in de Saambinder van 25/10 was helaas onvolledig. Het juiste nummer luidt:
NL65 RABO 0301 9573 63

Doorlopend ruime collectie nieuwe en gebruikte orgels op voorraad.

Bezoek vrijblijvend onze showroom.

Orgelcentrum Het Binnenveld
Friesesteeg 56, Rhenen, tel 0317-612010

www.orgelcentrum.nl

vcpoz

School met de Bijbel

Voor de School met de Bijbel in Nieuwerkerk zijn we op zoek naar een

DIRECTEUR

De School met de Bijbel

- zoekt een directeur die de grondslag van de school in leer en leven van harte uitdraagt en bevordert;
- is een school met ca 180 leerlingen;
- maakt deel uit van de VCPOZ (11 gefuseerde basisscholen)
- is een school met oog voor de leerling;
- is volop in ontwikkeling met o.a. meerbegaafdheid en effectief doelgericht onderwijs.

Het functieprofiel is te vinden op de site van de VCPOZ (www.vcpoz.nl) en die van de school (www.smdbnieuwerkerk.nl)

Meer weten?

Neem contact op met de interim directeur, dhr. H. (Harrie) Roubos (tel 06-40294193 of directie@schoolmetdebijbelnieuwerkerk.nl) en/of met de bestuurder, dhr. A.J. (André) Verwijs (tel 06-38188918).

Motivatiebrieven met CV dienen uiterlijk D.V. 17 november 2018 ingediend te zijn via secretariaat@vcpoz.nl.

Schoolstraat 34 - 4306 CH - Nieuwerkerk

Ambtskleding

den Engelsman & van Driel
heeft een ruime keus in
*stijlvolle
kleding*

den Engelsman & van Driel

Voorstraat 15 - Sint-Annaland
Tel. (0166) 65 24 90
maandag gesloten, vrijdagavond koopavond
www.denengelsmanenvandriel.nl

Voor emigratie naar Canada
Bel J. van Leenen: 00-1-780-464-5357

LEERZAAM VOOR JONG EN OUD

14,90

Geb. 120 blz.
ROYAAL FORMAAT!

ds. B. Labee

WAT ZEGT DE SCHRIFT Antwoorden in bijbels perspectief

Er leven bij jongeren en ouderen veel vragen, op velerlei gebied. Het is dan van het allergrootste belang in de eerste plaats te vragen: Wat zegt de Schrift?

Ds. Labee heeft veel vragen gekregen die hij in *De Saambinder* heeft beantwoord.

Vragen over moeilijke Schriftplaatsen, geloofsvragen, vragen over het gebed, de prediking, de kerkdienst, de sacramenten en vragen over diverse onderwerpen, zoals: Zal er herkenning zijn in de hemel? Is de noodleugen geoorloofd?

Kort en krachtig denkt hij vanuit bijbels perspectief na over de vele (levens)vragen waarmee velen geconfronteerd worden.

Dit boek bevat een selectie van 52 vragen en antwoorden.

www.gebrkoster.nl

Uitgeverij Boekhandel

Gebr. Koster
Nairacstraat 17, Barneveld
tel. 0342 - 41 69 86

KIES NU VOOR HET **WINTERABONNEMENT**

EEN WINTER LANG GEZINSGIDS

Inclusief het bijna 300 pagina's dikke
WinterNummer met advertentie-prijspuzzel

3 maanden
inclusief
WinterNummer
€15,-*

gezinsgids

IDENTITEIT VOOR NU

www.gezinsgids.nl | 030 230 35 00 | info@gezinsgids.nl | Loodsboot 8, 3991 CJ Houten

* De GezinsGids verschijnt tweewekelijks. U hebt het afgelopen halfjaar geen abonnement op de GezinsGids gehad. Opgaven voor het Winterabonnement dienen voor 30 november binnen te zijn. Dit abonnement loopt automatisch af.

Voor ons kantoor in Woerden zijn wij op zoek naar een
managementassistente

www.zgg.nl/vacatures

Kijk voor meer informatie op
www.zgg.nl/vacatures. Reageren
 kan tot 21 november 2018.

ZENDING GEREFORMEERDE GEMEENTEN

BBV
**Barneveldse
 Begrafenis
 Vereniging**

voor een eervolle, eenvoudige
 verzorging van begrafenissen
 in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
 3774 JW Kootwijkerbroek
 (0342) 44 18 12
www.barneveldsebegrafenisvereniging.nl

dhr. G. de Groot
 (06) 50 21 72 55

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
 Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
 bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
 M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

**Reformatische
 Psychologenpraktijk
 Nederland**

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland
 biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding
 en psychologisch onderzoek aan volwassenen,
 jongeren en kinderen met psychosociale en
 psychologische vragen en problemen.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasdendam
 078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
 Bezoek onze website voor meer informatie,
 de tarieven en aanmelding.
www.rpnederland.nl

Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwend • Doelgericht

VAN STAVEREN
 Begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar 0172 23 33 38
vanstaverenbegrafenisverzorging.nl

Kees van Asselt
 begrafenisondernemer

Oor een waardige en stijlvolle verzorging met
 aandacht voor persoonlijke wensen.

Vraag **GRATIS** ons 'laatste wensen' boekje aan.

Woudenberg e.o. m. 06 15 45 11 30 i. www.kvanasselt.nl

Urgent need for Reformed education in Canada

Calvin Christian School, affiliated with the NRC (Ger. Gem.) of Southern Alberta, invites dedicated teachers with a love for children and for the truth according to godliness to fill critical vacancies for 2019-2020.

More information can be found at lesgevenincanada.nl
 Please visit one of our regional information evenings:

INFO SESSION - WEST	INFO SESSION - EAST	INFO SESSION - EAST	INFO SESSION - SOUTH
26 NOVEMBER	27 NOVEMBER	28 NOVEMBER	29 NOVEMBER
Driestar Educatief Burg. Jamessingel 2 (zaal 1.10) Gouda	Maranatha Diekjansweg 1 Rijssen	De Oude Duikenburg Voorstraat 30 Echteld	De HeyZon Jufferswegje 31 Kapelle-Biezelingse
18.30 - 20.00uur	19.30 - 21.30uur	19.30 - 21.30uur	19.30 - 21.30uur

**Calvin
 Christian
 School**
 Coalhurst, Alberta

For more information about the
 vacancies, available immigration
 support, or the application
 process, please contact
 the principal Marc Slingerland:

001-403-381-3030
marc.slingerland@ccschool.ca

Tegels... als geen ander

Ook bij Kroon
TEGELOUTLET
veel keuze, vanaf
€ 3,95 / m²

Vloertegels en wandtegels
Meer dan duizend soorten
Vakkundig advies en gelegd
Vloerverwarming
Altijd scherpe prijzen

KROON
VLOEREN IN STEEN

Energieweg 8c, Meerkerk | tel. 0183-354225 | www.kroonvloereninsteen.nl

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Van Horssen bv
BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:
Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

Mediation of
bemiddeling nodig?

Bel 030 - 760 10 00 of mail
mr.pjdenboef@jdb-advocaten.nl

Janssens ■ Den Boef
advocaten

HUIB RUIJGROK
ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve
en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- bewind en executele

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

De Roo
BOEKHANDEL & ANTIQUARIAAT Tel: 078 612 40 81
www.derooboeken.nl
Vanaf NU al uw bestellingen
GRATIS verzonden (binnen Ned.)

Ambtskleding
Kostuums en shirts op maat

Klamar's
FASHION

's-Gravenstraat 63 | 4431 AB 's-Gravenpolder
0113 - 31 63 64 | 06 14 53 15 28
info@klamarsfashion.nl | www.klamarsfashion.nl
Voor openingstijden zie website.

Advies aan huis mogelijk
Maak vrijblijvend een afspraak!

sinds 1973

VAN MANEN
meesterlijke interieurs

kerkbanken | kerkstoelen | kansels
bankstoffering | doopvonts | lessenaars
collectezakken | liturgieborden

www.meesterlijke-interieurs.nl

Colofon

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteurs: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J.J. Verhage

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E gjvanaalst@kliksafe.nl

**Boeken ter recensie en vragen voor
rubriek "Vraag en antwoord"**

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk)
en berichten**

J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk
T 0180-420865, F 0180-423583
E jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

**Opgaven kerkdiensten
en beroepingswerk**

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aangele-
verd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

**Abonnementsprijzen
(bij vooruitbetaling):**

voor Nederland: € 14,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aans-
praakelijkheid betreffende de inhoud van
de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

Ds. Labee over:

Doemwaardig voor God

In de prediking komt vaak naar voren dat je het 'doemwaardig voor God zijn' leert kennen voor er enig zicht kan komen op Christus. Kan het ook niet zo zijn dat je door het zien van de liefde van Christus je ellende 'recht' leert kennen?

Doemwaardig

Allereerst, ik hoop dat de uitdrukking 'doemwaardig voor God zijn' niet lichtvaardig wordt gebruikt. Want het is nogal wat als we spreken over de verdoemenis... Alleen met huiver en beving kan dit woord in de mond worden genomen. Tegelijk is het wel een Bijbels woord. De Zaligmaker Zélf spreekt: 'Gij slangen, gij addereengebodsels, hoe zoudt gij de helse verdoemenis ontvlieden?' (Matth. 23:33). Deze ingrijpende uitdrukking klinkt niet tot tollenaars of heidenen, maar tot geestelijke leidlieden (Farizeeën) van het Joodse volk. Vrome mannen die meenden op reis te zijn naar de hemel krijgen de boodschap dat ze zonder wedergeboorte eeuwig moeten straflijden in de hel. Vervolgens moeten we nadrukkelijk stellen dat het de Bijbelse orde is om te spreken over ellendekennis vóór de kennis van de verlossing. Op velerlei wijze kan de Heere een zondaar te sterk worden, maar het bevindelijk verstaan 'doemwaardig voor God te zijn', werkt God door Zijn wet. Paulus schrijft aan de gemeente te Rome: 'Daarom zal uit de werken der wet geen vlees gerechtvaardigd worden voor Hem; want door de wet is de kennis der zonde' (3:20). Onze Heidelbergse spreekt dat na in Zondag 2, vraag en antwoord 3: 'Waaruit kent gij uw ellende? Uit de wet Gods'.

In Galaten (2:19) lezen we: 'Ik ben door de wet der wet gestorven, opdat ik Gode leven zou'. Onderwijzend is daarbij de kanttekening: 'Dat is, ik heb door de wet geleerd, dat ik een groot zondaar ben, naar de wet den vloek en dood onderworpen, en dat de gerechtigheid die de wet eist, in mij niet is, en dienvolgens dat de wet mij in den dood laat' (nr. 92).

Draad en naald

Persoonlijk vinden we de uitleg van de Schotse oudvader ds. R. Erskine (1685-1752) op de laatstgenoemde tekst erg mooi. Eerst een stukje uit zijn preek: 'Alhoewel de wet de oorzaak niet is van dit sterven aan de wet en dus ook niet aan de zonde, nochtans geeft de wet een aanleidende gelegenheid daartoe: want zij beschuldigt, verschrikt en veroordeelt ons en daardoor worden wij genoodzaakt en gedrongen om tot Christus de toevlucht te nemen, Die de ware oorzaak is dat wij aan de wet en aan de zonde sterven; even gelijk de naald vooruit gaat en de draad onder het naaien na zich trekt, alzo gaat de naald van de wet ook vooruit en baant de weg voor de genade van het evangelie, opdat hetzelfde volgen mag en plaats neme in het hart.

Aan de wet gestorven en Christus getrouwd te zijn, dat is in de zin van de Heilige Schrift één en hetzelfde; zodat aan de wet gestorven te zijn door de wet, is: door middel van de wet geleid te worden tot Christus, om door Hem gerechtvaardigd te worden, zonder de werken der wet. Aldus is de wet onze tuchtmeester geweest tot Christus, opdat wij uit het geloof zouden gerechtvaardigd worden. Gal. 3:24'.

Het beeld lijkt me duidelijk. De draad gaat nooit door de stof tenzij de naald vooruit gaat. Zij horen ook bij elkaar! Indien alleen de naald gebruikt wordt, krijgt men een gat, meer niet. Indien dan ook alleen de wet gepreekt wordt en geen evangelieverkondiging zou volgen, dan zou die prediking tot wanhoop leiden. Andersom, indien men het Evangelie verkondigt, al zou dit nog zo hartelijk en lieflijk klinken, het heeft geen ingang in het hart tenzij de wet vooraf is gegaan.

Tenslotte, in het leven der genade zal er ook na het eerste kennen van de Zaligmaker een doorgaande kennis zijn van onze doemwaardigheid en Jezus' dierbaarheid.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.